

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลกระทบในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของการผลิตการส่งออกของเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ รวมถึงการวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบและปัจจัยที่มีผลในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ใช้ข้อมูลทศนิยม ซึ่งในการวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบกับคู่แข่งที่สำคัญใช้ข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 – 2547 แล้วนำมาหาค่าดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยใช้ข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 – 2547 รวมทั้งสิ้น 28 ไตรมาส แล้วนำมาวิเคราะห์สมการแบบถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ในรูปแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สำคัญ และกะประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์จากสมการ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะสินค้าที่ผลิตจากภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรในประเทศไทย เช่นเดียวกันเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งซึ่งจัดได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมเกษตร เนื่องจากมีวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตคือข้าว โดยที่เส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่สามารถสร้างมูลค่าในการส่งออกไปยังต่างประเทศปีละหลายพันล้านบาท โดยประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญอันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซีย เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยนั้นก็ต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศคู่แข่งที่สำคัญอันได้แก่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีมูลค่าและปริมาณการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่เป็นอันดับต้น ๆ ของโลก อย่างไรก็ตามสถานการณ์ด้านการผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยในอดีตนั้นเป็นเพียงการผลิตในครัวเรือนทำให้ผลผลิตที่ออกมามีปริมาณที่ไม่แน่นอน และไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร แต่ในปัจจุบันมีโรงงานที่ผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ตั้งแต่ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่จำนวนมาก ทำให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีการผลิตรวมถึงคุณภาพของผลผลิต ส่งผลให้มีปริมาณการผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ แต่

อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ต้องเผชิญกับปัญหาทั้งทางด้านการผลิตอันได้แก่ปัญหาด้านวัตถุดิบซึ่งมีคุณภาพที่ไม่สม่ำเสมอและคุณภาพที่ไม่เหมาะสมในการผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ ปัญหาการโยกย้ายแรงงานอันเนื่องมาจากอัตราค่าจ้างงานที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ และปัญหาทางด้านเทคนิคการผลิตจากการที่ต้องใช้เครื่องจักรในการผลิตอาจมีการขัดข้องหรือเสียหายของเครื่องจักร หรือบางโรงงานยังมีเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ไม่สนับสนุนในการผลิต และปัญหาด้านกฎระเบียบของหน่วยงานราชการที่มีการล่าช้าในกระบวนการขออนุญาตเป็นต้น ส่วนปัญหาทางด้านการส่งออกนั้นพบว่าเกิดปัญหาทางด้านตัวผลิตภัณฑ์ เช่นบรรจุภัณฑ์ไม่เป็นที่ดึงดูดใจผู้บริโภคในต่างประเทศรวมถึงผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐานและมีสิ่งเจือปนในตัวผลิตภัณฑ์ ปัญหาด้านการตลาดต่างประเทศอันเนื่องมาจากการประกอบกิจการมีความรอบรู้ทางด้านการตลาดที่ไม่พอเพียง และในต่างประเทศยังมีกฎระเบียบข้อบังคับในการนำเข้าสินค้าที่แตกต่างกัน รวมถึงการขาดการช่วยเหลือจากภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนและส่งเสริม ทั้งทางด้านเงินทุนและความรู้เป็นต้น

ในการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่นและประเทศมาเลเซีย โดยใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) พบว่าประเทศไทยมีค่าดัชนีที่สูงและมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ หรือมีความสามารถในการผลิตตามความเชี่ยวชาญเฉพาะในการผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ที่ดีกว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญสามารถแบ่งการวิเคราะห์เป็นรายประเทศดังนี้

กรณีศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่ารายได้ประชาชาติที่แท้จริงของประเทศสหรัฐอเมริกาและราคาส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา อีกทั้งมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้มาก ส่วนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาน้อย

กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น พบว่ารายได้ประชาชาติที่แท้จริงของประเทศญี่ปุ่น และราคาส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายไยได้มาก ส่วนค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาน้อย

กรณีศึกษาประเทศมาเลเซีย พบว่าจำนวนประชากรของประเทศมาเลเซียและราคาส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศมาเลเซีย มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทยไปยังประเทศมาเลเซีย อีกทั้งมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งนี้

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าแม้ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ แต่ประเทศไทยยังคงพบปัญหาและอุปสรรคทั้งทางด้านการผลิต และการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ อีกทั้งยังทราบถึงปัจจัยที่สำคัญที่เป็นผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย ดังนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินการกลยุทธ์ในการขยายการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ไปยังต่างประเทศ จึงควรดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ประเทศไทยควรเน้นการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ไปยังตลาดประเทศสหรัฐอเมริกาเนื่องจากจากการศึกษาพบว่าตลาดในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างในการผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ที่มีค่าสูงกว่าประเทศจีน และมีแนวโน้มที่สูงขึ้น รวมทั้งค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคามีค่าความยืดหยุ่นน้อย (Inelastic) ซึ่งมีค่าน้อยกว่าสองตลาดคือ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศมาเลเซีย ซึ่งทำให้การส่งออกไปประเทศสหรัฐอเมริกานั้นสามารถสร้างรายได้และมีประสิทธิภาพมากกว่า

2. ควรมีการพัฒนาศักยภาพในการผลิต ทั้งทางด้านแรงงาน โดยมีการฝึกอบรมแรงงาน และสร้างสิ่งจูงใจในรูปของตัวเงินและคุณภาพชีวิต เพื่อลดการเคลื่อนย้ายของแรงงานไปสู่ อุตสาหกรรมอื่นและทำให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะในการผลิตรวมถึงทำให้มีประสิทธิภาพในการ ผลิตที่สูงขึ้น และทางด้านเทคโนโลยีในการผลิต โดยมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีกำลังการ ผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงในการผลิต เพื่อสามารถลดต้นทุนในการผลิตที่เกิดจากการประหยัดต่อ ขนาด (Economies of Scale) เป็นผลทำให้เกิดความได้เปรียบในการผลิตเพื่อรักษาศักยภาพในการ แข่งขันในตลาดโลก

3. ควรมีการปรับปรุงคุณภาพข้าวและพันธุ์ข้าว เพื่อให้ได้ข้าวที่มีความเหมาะสมและ คุณสมบัติที่ดีในกระบวนการผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ เพื่อให้ได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพดีอย่าง สม่าเสมอ และเป็นที่ต้องการตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ

4. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุน การสนับสนุน ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงให้คำแนะนำและความรู้สำหรับผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนี้ เพื่อทำให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจและมีความรู้มากขึ้นในการทำ ธุรกิจ

5. ส่งเสริมด้านการตลาดต่างประเทศที่ครอบคลุมไปถึงทางด้านตัวผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ และ การส่งเสริมการตลาด เพื่อจะสามารถกระตุ้นการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ จากประเทศไทยไปยังต่างประเทศ และสามารถที่จะทราบถึงแนวโน้มความต้องการของตลาด ต่างประเทศจากปัจจัยที่สำคัญทางการตลาด ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสามารถขยายฐานการส่งออก และเพิ่มส่วนแบ่งตลาดได้

6. สำหรับผู้ประกอบการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ในประเทศไทย ควรมีการ เตรียมพร้อมทั้งทางด้าน การผลิตให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละประเทศ และ ทำการศึกษาความรู้ด้านต่าง ๆ ของประเทศที่จะเข้าไปทำตลาดเนื่องจากในแต่ละประเทศมีความ แตกต่างทั้งทางด้านภาษา และวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการตลาดใน ต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ในการหาค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) โดยในการคำนวณหาค่าดัชนีนั้นใช้ค่าอัตราส่วนของมูลค่าการส่งออก และนำเข้าที่เป็นภาพรวมทั้งหมดของประเทศนั้น ๆ ดังนั้นค่าที่ได้รับนั้นอาจจะไม่สะท้อนถึงผลการวิเคราะห์ที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร ดังนั้นเพื่อจะจัดปัญหาดังกล่าว ในการศึกษาครั้งต่อไปนั้น ควรใช้ค่ามูลค่าการส่งออก และนำเข้าที่จัดอยู่ในภาคเกษตรกรรม เนื่องจากสินค้าที่นำมาศึกษาจัดอยู่ในภาคเกษตรกรรม นำมาคำนวณค่าดัชนีซึ่งอาจจะได้ค่าที่สามารถสะท้อนถึงภาวะการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบได้ดี

2. จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย ในบางตลาดพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ได้มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่นั้นมีค่าที่ไม่มากนัก ซึ่งอาจจะมีตัวแปรอื่นที่ไม่ใช่ปัจจัยเชิงปริมาณที่มีผลต่อการส่งออกเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ของประเทศไทย ดังนั้นในการศึกษารั้งต่อไปควรนำปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น ราคาสินค้าของผู้บริโภค ฤดูกาล เป็นต้น นำมาทำการวิเคราะห์ซึ่งอาจส่งผลให้ได้รับผลการศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น

3. ควรทำการศึกษาตลาดส่งออกแหล่งอื่น ๆ เช่นประเทศในแถบสหภาพยุโรป และประเทศแถบแอฟริกา ถึงแม้ว่ากลุ่มประเทศดังกล่าวเป็นตลาดการนำเข้าเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ที่มีขนาดใหญ่ไม่มากนัก แต่ก็ถือได้ว่าเป็นโอกาสของประเทศไทยในการขยายตลาดเส้นก๋วยเตี๋ยวและเส้นหมี่ รวมถึงสินค้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อทำให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกตามนโยบายของรัฐบาล